SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1484

av My Rosell (S)

Åtgärder för rättvis dold mervärdesskatt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om dold mervärdesskatt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ersättningen till kommuner och regioner för så kallad dold mervärdesskatt ska skapa neutralitet mellan verksamhet i egen regi och verksamhet som köps av privata utförare. I praktiken överkompenseras kommunerna. Schablonen är 6 procent medan den statliga utredningen (SOU 2015:93) fann att den faktiska kostnaden i genomsnitt var 4,7 procent för kommunerna. Utredningen tillsattes i mars 2014 och föreslog i sitt slutbetänkande 2015 att schablonen skulle sänkas till 5 procent. Regeringen gjorde förändringar i berörd förordning, men i praktiken har inget avgörande skett för att skapa konkurrensneutralitet mellan privat och offentlig verksamhet. Drygt tio år senare är nivåerna oförändrade.

Under tiden har överkompensationen blivit ett budgetverktyg. Kommuner som Höganäs, Bjuv och Landskrona har bolagiserat sina omsorgsverksamheter för att komma åt ersättningen. Syftet framgår öppet av beslutsunderlagen: ”ett viktigt argument för en övergång av kommunens utförarverksamhet inom vård och omsorg till ett kommunalt bolag är att det möjliggör ekonomiska fördelar. […] Landskrona stad beräknas få ett budgettillskott på 15–20 miljoner kronor om året genom bildandet av ett

kommunalt bolag”. Landskrona stad uppger själv att man genom denna skatteplanering tjänar 36–40 miljoner kronor om året. I Höganäs hade ersättningen redan efter några år vuxit från beräknade 12–14 miljoner till omkring 20 miljoner.

Detta är inga nya pengar till välfärden, utan en omfördelning från staten till de kommuner som väljer att skatteplanera. Om fler följer efter urholkas statens budget och kommuner som driver omsorgen i förvaltningsform missgynnas. Att kommunerna använder pengarna till angelägna ändamål ändrar inte att systemet belönar organisationsform i stället för verksamhet.

Överkompensationen måste därför bort. Ersättningsnivåerna ska spegla de verkliga kostnaderna så att valet mellan egen regi, kommunalt bolag och privat utförare avgörs av kvalitet och effektivitet, inte av momsregler.

My Rosell (S)